

Asia: VN/28904/2022

Lausuntopyyntö esityksistä valtioneuvoston asetuksiksi kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen ja eräiden muiden asetusten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Fysioterapeutit ry lausuu asetuksiin

Valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Asetuksen seitsemännessä pykälässä säädetään tekonivelkirurgian keskittämisestä. Asetuksella on säädetty leikkausten vähimmäismäärästä siten, että yksiköissä voi lähtökohtaisesti olla em. leikkaustoimintaa vain, jos leikkauksia tehdään asetuksessa säädetyn vähimmäismäärän verran. Vähimmäismäärän edellyttäminen on perusteltua henkilöstön riittävän osaamisen ja hoidon laadun varmistamiseksi.

Suomen Fysioterapeutit ry kuitenkin huomauttaa, että nyt ehdotetussa muodossaan asetus voi luoda tietyille yksiköille kannustimen toteuttaa tarpeettomia tekonivelleikkauksia toiminnan säilyttämiseksi sellaisissa yksiköissä, joissa ollaan lähellä ehdotetun minimimäärän tasoa. Käypä Hoito -suositusten mukaan leikkauksen aiheellisuus perustuu aina ortopedin tekemään yksilölliseen arvioon. Suomalaisessa nivelrikon hoidossa tekonivelleikkausten määrä on ylikorostunut ja nivelrikon kuntoutuksellinen hoito on niukkaa, vaikka terapeutin harjoittelun teho ja tutkimusnäytön vahvuus ovat tekonivelkirurgiaa parempia (<https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/sfs/article/sfs00001?toc=900> & <https://www.kaypahoito.fi/hoi50054>). Nyt ehdotetulla asetuksella ei tulisi luoda sellaisia kannustimia, jotka lisäävät kallista kirurgista hoitoa tilanteissa, joissa kustannustehokkaampi vaihtoehto, eli fysioterapia ja kuntoutus, on Suomessa alikäytetty.

Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Asetuksen seitsemännessä pykälässä säädetään päivystyksen moniammatillisesta henkilöstöstä. Pykälää on tarpeen täsmentää, sillä se ei ohjaa päivystyshenkilöstön rakennetta riittävästi. Pykälissä 9 ja 15-20 säädetään yksityiskohtaisesti eri lääkäripalveluiden tarpeesta, mutta asetus ei tunnista lainkaan muita ammattiryhmiä. Suomen Fysioterapeutit ry huomauttaa, että päivystyksissä ei tällä hetkellä hyödynnetä sosiaali- ja terveydenhuollon eri ammattilaisten osaamista riittävästi, jonka vuoksi täsmällisempi ohjaus on perusteltua. Tällä helpotetaan päivystysten ruuhkaa.

Esimerkiksi fysioterapeuttien osaamista tulisi hyödyntää tuki- ja liikuntaelimistön vammojen hoidossa silloin, kun tarvetta leikkaushoidolle ei ole. Vamman saanut asiakas tarvitsee usein apuvälineitä tai tuen/ortoosin sekä ohjausta näiden käyttöön. Fysioterapeutin osaamisen hyödyntäminen keventäisi muun päivystyshenkilöstön työmäärää ja parantaisi hoidon laatua. Ehdotamme asetuksen 17 § otsikon (Leikkaustoiminta) muuttamista (ehdotus uudeksi otsikoksi: Vammojen hoito) ja pykälän täydentämistä esimerkiksi uudella momentilla: Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän on huolehdittava siitä, että jokaisessa päivystysyksikössä on sekä moniammatillista osaamista että riittävästi apuvälineitä haavojen ja vammojen hoitoon. Moniammatillisella osaamisella tarkoitetaan esimerkiksi sairaanhoitajia, fysioterapeutteja tai lääkintävahtimestareita.

Muihin asetuksiin Suomen Fysioterapeutit ry:llä ei ole huomautettavaa.

Korpi Juho
Suomen Fysioterapeutit ry